

ЯВОРОВ И СТИЛНОВИСТКАТА ПОЕТИЧЕСКА ТРАДИЦИЯ

Яворов се оказва костелив орех за родното литературознание. За почти цяло столетие яворовистика поетът бе придърпван последователно от adeptите на буржоазната критика и от лявоориентираната родна интелигенция, а преди повече от половин век се разгоря горещ спор около двата периода в творчеството на поета. Библиографията, свързана с Яворов и творчеството му, е огромна по обем и все още не е публикувана и систематизирана. Можем да бъдем удовлетворени обаче от това, че той е един от двамата ни национални поети, с чийто животопис, дело на племенницата на поета и негова ревностна изследователка Ганка Найденова, вече разполагаме. (Другият животопис, както е добре известно, е този на Вапцаров, подготвен основно от Бойка Вапцарова.)

Въпросът какво ново може да бъде присъединено към яворовистиката почти столетие, след като поетът е приключил творческото си дело, несъмнено е риторичен. Класиката е жива художествена реалност, която всяко ново поколение възприема и усвоява по своему. От момента, в който читатели и литературоведи престанат да се интересуват от даден автор или творба, това означава, че те са изпаднали от канона.

В сложната обстановка на социално-политически преход и постмодернизъм в културата П. К. Яворов пострада много по-малко в сравнение с революционните поети Ботев, Смирненски, Гео Милев и Вапцаров. Но той също не бе пощаден от универсалното постмодернистично усмняване в „големите наративи“. Спомням си как преди десетина години обсъждахме в катедрата труда на един млад и амбициозен докторант, днес вече доцент по теория на литературата. На повече от 250 страници този *vir illustribus* доказваше, че Яворовото стихотворение „Две хубави очи“ е обикновен напън на недоказан поет. И днес този случай ме кара да си спомням по какъв начин Зоил е влязъл в културната история на човечеството.

Моето наблюдение е центрирано около един неизследван проблем на Яворовата поезика. Става дума за един от аспектите на интимната лирика на поета, позволяващ да се открие типологическо сходство с поетите от Тосканската школа и по-специално с лириката на великия ренесансов поет Данте Алигиери. Тази проблематика не е изследвана от